

Lernmaterials, mehrere (meist nicht subjektive, durch das System gesteuerte) Kontrollmöglichkeiten, Anpassung von Lehr- und Lernmedien an spezifische Förderbedarfe usw.

Eigentlich bietet die Fernbildung vieles an, was die Lehrkräfte im Präsenzunterricht nicht haben. Auch die Schüler, die keine Möglichkeit haben, im Online-Unterricht dabei zu sein, bekommen die Chance, asynchron die Aufgaben zu erledigen, was in einigen Situationen das Einzige ist. Es geht aber nicht, wenn die Lehrkraft alles für das Online-Lernen nicht vorbereitet hat. Die Fertigkeiten, mit derer Hilfe das geschafft werden kann, müssen während des Studiums im pädagogischen Lehrgang gebildet werden.

Literatur

1. Goethe-Institut. Online-Fortbildung «Digital unterrichten an Schulen». <https://www.goethe.de/de/spr/unt/for/kur/med/dus.html> (abgerufen am 13.11.2022)

DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-MKfpgoe-2022.13>

УДК 37.01:004

*Компанець Е. В.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова*

ОСВІТА У ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ

Останні події у світі, пов'язані з епідемією Covid-19 та військовими діями в Україні, спонукали середню школу і вищі навчальні заклади перейти в інформаційно-цифровий простір.

Людство не вперше стикається з епідеміями і війнами на своєму шляху, однак, в усі попередні епохи це призводило до повного або часткового припинення освітньої діяльності. Але, під час війн, все ж можна навчатися, нехай, у гірших умовах. Але, епідемії в цьому не давали жодних шансів. Висока вірогідність зараження і карантинні заходи повністю припиняли освітній процес до повного зникнення небезпеки.

21 століття вперше подарувало людству, і Україні, як його одній з розвинених в сфері інформатики країни, можливість навчання і викладання в зовсім іншому середовищі – цифровому форматі. Така можливість з'явилася не на порожньому місці. До цього часу в країні склалася розвинута мережа як

дротового інтернету, так і мобільного швидкісного інтернету 3G/4G і, навіть, місцями, ще більш швидкого 5G інтернету.

Які переваги давало використання цих цифрових технологій? По-перше, це давало можливість передавати відеозображення з відеокамер і звук на будь які відстані. По-друге, були вже створені програмні засоби, такі як Google meet, Zoom та інші, які давали змогу поєднувати кількох і багатьох користувачів в одну відеоконференцію і створювати ілюзію одночасної присутності всіх відвідувачів в одному місці. По-третє, ця можливість запобігала необхідності фізично бути в одному приміщенні і абоненти могли бути у різних містах, областях і, навіть, країнах. По-четверте, сервіси давали змогу поєднувати не тільки користувачів, а, також, можливість демонструвати навчальні матеріали у вигляді презентацій, відео, текстових документів; проводити запис заняття, що раніше було можливим тільки в спеціально обладнаних аудиторіях і класах. Тому, ці можливості відкрили для освіти і її здобувачів зовсім нові способи отримання знань в дистанційному форматі.

Для України, цей досвід став неоціненним і дозволив і учням у школі, і студентам у вищих навчальних закладах, продовжувати здобувати освіту у самих, здавалося, несприятливих умовах епідемії і війни. Навчання у цифровому просторі в освіті стало чудовою можливістю змінити сам формат навчання.

Зміна формату навчання спонукала, також, і перехід з «паперових» технологій в цифрові у всіх ланках освітньої сфери. Які приклади можна навести для навчання студентів в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова?

Є загальний сайт університету. Кожен факультет має свій сайт і кожна кафедра має свою сторінку на цьому сайті. Наприклад, факультет природничо-географічної освіти та екології на своєму сайті має інформаційну частину, куди входить стрічка новин, відомості про факультет і кафедри, відомості для абітурієнтів до вступу, відомості для студентів, що відображають всі основні сфери їх навчання і життя, відомості для науковців. На сайті відображений розклад занять усіх груп, визначено час проведення і номери аудиторій. У випадку проведення занять онлайн, на сайті університету є електронний журнал, де представлено електронний розклад для кожного викладача і кожної групи студентів. Викладач виставляє посилання на пару для студентів. Студенти приєднуються, в зазначений час на пару за допомогою своїх електронних пристроїв (комп'ютерів, планшетів, мобільних телефонів) і заняття проводиться в онлайн форматі.

Додатково, кожна дисципліна розробляється і розміщується в іншій цифровій системі – на платформі moodle. Студент реєструється на своєму курсі і отримує допуск до електронного ресурсу лекцій, практичних, літератури, тестів по предмету. Студент має можливість готуватися до заняття, а, також, розміщувати виконані роботи для перевірки в самій системі і бачити результати цієї перевірки викладачем.

Електронний журнал дозволяє студенту слідкувати за поточною успішністю протягом семестру і навчального року. Викладач, протягом навчального року, виставляє бали кожному студенту. В кінці навчального року, методист деканату, на основі цих даних роздруковує відомість, де викладач підтверджує виставлені студентам бали власним підписом.

Екзамени, також, проходять у цифровому форматі на одній з відеоплатформ. Контроль виконується викладачем у прямому відеорежимі. Якщо, використовується тестовий контроль, то він проводиться на платформі moodle у визначений час.

Отож, тенденції освітньої теорії і практики в Україні продовжують все більше займати інформаційно-цифровий простір і мають тенденцію до постійного вдосконалення. Це, безперечно, має свої позитивні сторони і можливості. Одним з мінусів цієї системи є втрачання безпосереднього «живого» контакту між викладачем (вчителем) і студентом (учнем), між самими студентами у групі, які контактують віртуально. Тому, ця система потребує подальшого вдосконалення.

Використана література:

1. Цифрова трансформація освіти: прийнято Закон про функціонування інтегрованої інформаційної системи АІКОМ // <https://mon.gov.ua/ua/news/cifrova-transformaciya-osviti-v-umovah-vijni-antikrizovi-rishennya-mozhливosti-planі>
2. Цифрові інструменти Google для освіти в Україні // <https://mon.gov.ua/ua/news/10-listopada-onlajn-konferenciya-cifrovi-instrumenti-google-dlya-osviti-v-ukrayini>